

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 4822/98

בפני: כבוד המשנה לנשיא ש' לוין
כבוד השופטת ד' ביניש
כבוד השופט ח' אריאל

העותרים: 1. עו"ד יוסף עזגד
2. ד"ר דניאל טוגנדרייך

נ ג ד

המשיבים: 1. הכנסת באמצעות היו"ר ח"כ דן תיכון
2. ח"כ יהודה הראל
3. ח"כ עמנואל זיסמן
4. ח"כ אלכסנדר לובוצקי

עתירה למתן צו-על-תנאי וצו-בינים

בשם העותרים: עו"ד עזגד יוסף

פסק-דין

השופט ח' אריאל:

1. העותרים הגישו עתירה למתן צו על תנאי נגד המשיבה הראשונה, הכנסת, באמצעות יו"ר הכנסת, להשיב מדוע "הצעת החוק" של 3 המשיבים האחרים בדבר אי-ויתור על שטחים, היא בלתי חוקית וחורגת על פניה, מסמכות הכנסת או לחלופין ליתן פסק-דין הצהרתי כי "הכבילה" של רוב חברי הכנסת שבהצעת החוק, אינה בסמכות הכנסת וכי יש לבטל "כבילה" זו.

2. המדובר בהצעת חוק של חברי הכנסת, המשיבים האחרים בתיק זה, שהוגשה על ידם ליו"ר הכנסת והסגנים והונחה על שולחן הכנסת, ביום 8.6.98.

בהצעת החוק נאמר בין היתר:

"2. על אף האמור בכל דין. לא תוותר ממשלת ישראל על ריבונות המדינה... בשטח או בחלק משטח...אלא לאחר שהיתור אושר ברוב של חברי כנסת ובמשאל עם.

3. אין לשנות או לבטל סעיף... במפורש או מכללא, אלא ברוב של חברי הכנסת; רוב זה ידרש בקריאה ראשונה, שנייה ושלישית".

3. "הצעת החוק" האמורה היא עדיין בשלב של הליכי חקיקה והיא הועברה בקריאה טרומית לועדה להכנה לקריאה ראשונה.

העותר הראשון פנה בסוגייה האמורה לעניין חוק שריון חוק רמת הגולן ויו"ר הכנסת הודיע לו שהוא העביר את הסוגייה ליועץ המשפטי בכנסת.

היועץ המשפטי של הכנסת מר צבי ענבר הודיע לעותר כי העניין יובא לפני ועדת הכנסת ובמידת הצורך אף לפני המליאה.

4. בית משפט זה אינו מתערב בהליכי החקיקה של הכנסת.

לעניין זה ראה בג"ץ 761/86 מיערי נ' יו"ר הכנסת, פ"ד מב(4) 868, בפיסקה 6; נאמר בין היתר מפי הנשיא:

"... הריסון העצמי של בית המשפט מתבטא בדחיית שלב ההתערבות השיפוטית עד לאחר סיום הליכי החקיקה. הריסון העצמי של בית המשפט אינו מתבטא בשלילת ההתערבות מכל וכל. אכן אם הכנסת חוקה חוק יסוד בעלת הוראות שריון... (ההדגשות לא במקור).

וראה גם בג"ץ 3424/91 הארגון הארצי להגנת הדייר ואח' נ' מר אריאל שרון, שר הבינוי והשיכון ואח', פ"ד מח(5) 340; בג"ץ 7116/97, 7150/97 יו"ר הסתדרות העובדים הכללית החדשה ואח' נ' הכנסת, ירושלים ואח', דינים עליון, כרך נג, 295; בפסקה 2:

"2... ככלל, מצווה הרשות השיפוטית על ריסון עצמי בכל מקרה שמתבקשת התערבות בהליך החקיקה, כל עוד הוא נמשך..."

5. העתירה נדחית על הסף.

ניתן היום, ז' באב תשנ"ח (30.7.98).

ש ו פ ט

ש ו פ ט ת

המשנה לנשיא

העתק מתאים למקור
שמריהו כהן - מזכיר ראשי
S02.98048220